

TÍÐARGREIN

Tórbjørn
JacobsenJóannes
EidesgaardHans Pauli
StrømHergeir
NielsenJógvan
SundsteinEdmund
Joensen

Tórbjørn Jacobsen

Fyrrverandi landsstýrismaður og
løgtingsmaður fyri tjóðveldi

Vinstrahellingin en bloc?

Jóannes Eidesgaard er ákavur farin at kaga inn í framtíðina. Eitt vælsignilsi í eini politiskari skipan har ongin sær fram um seinasta rakdropan, áðrenn hann fellur til jarðar og verður til atmosferiska guvu. Javnaðarformaðurin, fyrrverandi lögmaðurin, sum í fyra ár sat sum gallíónsfigurur hjá Fólkaplokkinum, ið síðani sprongdi eina vinstrasamgongu eftir hálvum ári og hvørs sveinastykki gjørdist, at hann á miðjari nátt varð lumpaður av Jørgeni til at velja Kaj Leo til kolonibestýrara úti undir væðingini á tinghúsoftinum, roynir seg nú sum spámann og politiskan konsulent. Jørgen telvaði sær uttanríkisráðharran í somu manøvru í 2008, og Eidesgaard mátti taka til takkar við at sita eftir á einum fjarandi landskassa úti í Kviggjartúni. Hann var nú ikki nøkur eggvæta sum kassafúti, men figgjarpolitikkurin hjá Bárði Nielsen og Fólkaplokkinum árinum 2004-2008 tóktiskt ólejkandi, møðin tyngdi sum fráleið, og sum runnur úr turrari jørð rann nú hin unga politiska vónin hjá føroyskum socialdemokratum. Aksel Vilhelmsson. Hansara hugsjónarliga kjølfeasta, snildi og vit kemur nú ikki frá fremmandum heldur. Sørur ert tú ikki, hefur tú sitið undir og mat-skaftað við døgverðaborðið hjá Vilhelmi Johannesen í uppvøkstri-num.

Sjáldsami rithøvundurin Franz Kafka skrivur í einari stuttsøgu: “Lat framtíðina hvíla. Ynskir onkur at vekja hana í úrtíð, merkir tað, at viðkomandi durvar í síni samtið.” Úr sínum otium við Trongisvág-fjørð leggur skiparin á Thorshavn líka í, tibetur, tí tað er rætt av honum at taka hendan táttin upp, sum ongin annars kemur sær at nema við einum klova. Mær dámdi væl hendan hálva oyndfirðingin. Í mun til so mangar aðrar, ið ferðast á bonaðu fjalunum, dugir hann at skriva og røða og skallin er ikki bara ein eggskurn. Hóast tað neyvnan ella illa ber til at kollvelta eitt so óskipað høpi sum føroyska parlamentarismu, so roynir hann at argumentera fyri royndini at klúgva Føroya løgting í tveir ásar, ein til vinstru og hin til høgru handar. Nú skal blokkpolitikkur rekast í Føroyum. Og higani og frameftir skulu Tjóðveldis- og Javnaðarflokkurin fusionerast og

verða reyða alternativ við til óvanliga víðgongda høgrapolitikkin, sum Fólkaplokkurin dag og dagliga rekur fram á torg við trimum størri og smærri leysamotorum hurrandi í afturfalimum.

Nú veit eg av góðum grundum ikki, hvussu nógvar leikir Jóannes helt seg hava telvað fram í spælið, tá ið hann varpaði greinina norður um firðirnar, men somikið durkdrivin er hann, at onkur man strategiin hava verið. Og tá ið onki blóð er so tunt, at tað ikki er týkkri enn vatn, mundi ætlanin vera at reka ein lítlan fyrmun inn í rættina hjá Javnaðarflokkinum. Aksel hevur avmarkað seg á høgru hersíðu, hefur greitt og alment skvísað frá sær alt samstarv við Fólkaplokkinn frameftir. Leikurin er ikki vandaleysur, og fær ikki staðið einsamallur. Hetta ger hann veikari í parlamentariska mynstrinum eftir næsta val. Tí er eitt av endamálunum við greinini helst, og tað kann nú vera, at onkur spunatrællur hevur sitið undir liðini á honum, at klúgva onkrar aðrar móguleikar av í politisku skipanini eisini. Uppi saman aftur hevur í miðlunum ljóðað, serliga í Rás2, at formaður Tjóðveldisflokksins er horvin sum døggy fyrir sól, og ikki fæst at gera viðmerkingar til ávarpið hjá tvørámanninum. Fekst hesin at taka undir við konsekventa átakinum

hjá Akseli, beinstevnt at úthýsa Fólkaplokkinn frá øllum framtíðar samstarvi, so stóð fólkið aftur rætt á politiska talvborðinum hjá Javnaðinum, og hesin kom at liggja sum ein proppur í sævarmálanum ímillum Samband og Tjóðveldi, meðan hin nú altráðandi høgrafalanksan var sett út í skammanarkrókin.

Aksel fylgdi ikki ætlaðu slóðini hjá sínum gamla formanni, og tilvitað hevur hann nú lagt róðrið so langt á sambandsbógvin, at hann sjónliga dyrgir eftir einum lögmannssessi við Sambandinum og smáu flokkunum sum leysamotorum. Ein heimastýrissamgonga er nú heilt greitt málið hjá Javnaðinum. Nóg illa hevði Vilhelmssonur latið søta sambandsrákan fara um varrarar, so gelur treysti politiski hanin í Skopun, og hann er ikki mjúkur at strúka, og honum í halarferðini koma so Strømmurin og onnur á Fjastorgi og øðrum sosialum miðlum og gera og geva ilt av sær, - og serliga fær Lognberg av grovfiluni, ja hann verður húðflongdur sum ein feikur fyrr av sínum egnum. Hvørjum missilin upprunaliga var ætlað, vita vit ikki, men nú eksploderaði so alt í egnum føvningi, og tilstandurin er mest álikur hendingini, tá ið fregattin Peder Skram av óvart varpaði eina rakett við sprengiløðingum inn á

hitt flata Sælland og pulveriseraði áleið stórthundrað summarhús í einum øki, har fólk annars taka sær av lottum. Tað kvøtti ongantið úr Høgna Hoydal, tibetur, og harvið er socialdemokratisk master-planurin skamfilaður í meira lagi. Hann flýtur kortini enn, og har sum lív er, er vón. Har stendur aktuella málið í lottuni.

Seta vit nú sjóneykuna niður yvir ungu politisku skipan okkara, so hevur hon ikki fylgt kendu ramsuni:

Vinstra – høgra, vinstra – høgra,
Tað er rætta lagið!
Vinstra – høgra, vinstra- høgra,
Tað er rætta lagið!
Nú er tað væl,
So sum tað skal,
Soleiðis skulu vit ganga!

Føroyar eru eitt av fáum hjálondum, sum eftir eru í heimssamfelagnum. Harvið eru danir eisini ímillum heimsins seinastu imperialistar, og rembingarnar, sum kunnu standast av valdstøku og natúrligu ójavnvágini ímillum hjálond og hjálandaveldi fara nú sum harðir skjálvtar ígjøgnum imperialistiska mergin, tá ið Grønland er um at fóta sær figgjarlaga úr egnum tilfeingi. Snilda danska amboðið til at halda eftirverandi koloni´unum í egnum imperium, lokkubeytan, figgjarlaga strong-

urin, blokkurin, tódnar um alt gongst eftir vild, og bráðliga er lynnað undir tveimum nýggjum lýðveldum í Norðurhøvum.

Vanliga politiska avleiðingin av slíkum misjavna er frælsisstríð. Oftast hava partarnir staðið so hvassir andvegis hvørjum øðrum, at riflúkúlur, og tað sum verri er, hava loyst málið. Blóðslóðirnar á ymsum hermótum er fatala úrslitið av hesum serliga valdspolitikki um mörk, - um tjóðarmörk. Í Føroyum endaði frælsisstríðið avbyrgt inni í einum av dønum avmarkaðum parlamenti – á Føroya løgtingi. Haðani kom tað ikki aftur í aftur. Sum frá er liðið, líkist gamla ting okkara alt meira einum praktiskum húsavørði, sum røkir og heldur danska stásinum við líka í Føroyum. Avleiðingin er, at sjei – 7 – flokkar nú stríðast um hvussu hetta kann gerast sum frægast. Hvørjir ið eru á høgra ella vinstra ási er ein temperamentspurningur, tað at frælsisstríðið er endað í einum undirdemokratiseraðum parlamenti, vit ráða ikki fyri dømandi valdinum, viðfáningi av uttanlandspolitikkinum og bara pørtum av lóggevandi valdinum, hevur elvt til eina politiska ella partapolitiska dimensíonering, sum fløkir meira enn hon greiðir. Í hvussu er er avleiðingin, at ongin slóð í lottuni gevur minsta farran av, at stjórnarrættarlígi spurningurin, loysingin um man vil – meginmálið av øllum - verður loystur innanveggja á Vaglinum.

Í hesi politisku spølummu ætlar Jóannes Eidesgaard, at farast skal undir at reka veruligan blokkpolitikk fyri at fáa danska heimastýrið at rigga betur, enn tað ger undir høgrafalanksuni hjá Jørgen & Co. Tjóðveldisflokkurin skal líkasum gerast ein viljaleysur og geldur rambukkur í royndini hjá Javnaðarflokkinum at gerast ein uppافتur betri danskur húsavørður enn hetta regime, sum nú situr við avmarkaða valdinum. Høgna Hoydal skal eisini hevja fjarðarnar og syfta seg upp á vaglið og útbasúnera, at hann avnoktar Fólkaplokkinn higani og til dómadags. Gamli socialdemokratisk formaðurin vil nú bráðliga sleppa stálsettur at ganga í takt